

Dosarul nr. 1ra-106/2021

(1ra-1761/2020)

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

03 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Oleg Popov, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2020, în cauza penală, în privința lui

Chifa Iulian XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 01.04.2018 până la 19.06.2019;

Instanța de apel de la 04.02.2019 până la 25.05.2020;

Instanța de recurs de la 05.08.2020 până la 03.02.2021.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19.06.2019, Vladimir Chifa a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal și cu aplicarea art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, i s-a aplicat acestuia o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite lui Iulian Chifa a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

S-a aplicat în privința lui Iulian Chifa măsura preventivă „obligarea de a nu părăsi țara”, până la rămânerea definitivă a prezentei sentințe.

S-a încasat din contul lui Iulian Chifa în beneficiul statului cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 1 680 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Iulian Chifa urmărind scopul păstrării drogurilor, etnobotanicelor sau analogii acestora, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, la o dată necunoscută și în circumstanțe necunoscute organului de urmărire penală, a intrat în posesia ilegală a produsului

etnobotanic - MDMA (N)- 2201 și a unui aparat confecționat artizanal, confecționat dintr-o butelie de polimer cu inscripția „Dorna 0,5 l”, pe care le-a păstrat asupra sa.

În continuarea acțiunilor sale infracționale, Iulian Chifa la 06 octombrie 2018, în rezultatul consumării produsului etnobotanic - MDMA (N)-2201, a fost depistat în stare inconștientă la sol, de către echipajul de poliție BPRO cu nr.MAI-1136 pe str. București 68, mun. Chișinău, în timp ce patrulau zona respectivă, prezentând semne vizibile a stării de ebrietate narcotică, deținând asupra sa un pachetel confecționat din hârtie, în interiorul căruia se afla o substanță vegetală uscată și mărunțită de culoare galben-cafenie, cu un miros specific și un aparat confecționat artizanal, care au fost predate benevol și ridicate în cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani din str. Calea Iesilor 12.

Astfel, conform Raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/1-R-4689 din 10.12.2018, s-a stabilit că, masa vegetală uscată și mărunțită de culoare galben-cafenie cu miros specific, ridicată la data de 06.10.2018 de la cet. Iulian Chifa, reprezintă produs etnobotanic ce conține cannabinoidul sintetic MDMA(N)-2201 care reprezintă produs etnobotanic, cantitatea produsului etnobotanic îmbibat cu cannabinoidul sintetic MDMA(N)-2201 constituie 0,274 gr.

Depunerile de substanță cafenie de pe suprafața interioară a buteliei din polimer cu inscripția „Dorna 0,5 l” astupată cu folie de staniol, ridicată în aceleași circumstanțe, conține cannabinoidul sintetic MDMA (N) - 2201, cantitatea depunerilor de pe suprafața interioară a buteliei din polimer ce conține cannabinoidul sintetic MDMA (N) - 2201 constituie 0,031 gr, care în Hotărârea Guvernului al Republicii Moldova nr.1088 din 05 octombrie 2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului nu este inclus.

Conform avizului parvenit de la IMSP Dispensarul Republican de Narcologie al Ministerului Sănătății RM cu nr.01-12/632 din 18.04.2017, substanța MDMA(N) - 2201 constituie analog al substanței stupefiante AB-PINACA-CHM, care este inclusă în „Tabelul I. Substanțele stupefiante și substanțele psihotrope neutilizate în scopuri medicale”, iar potrivit pct.193 al Hotărârii Guvernului nr.79 din 23.01.2006, cu privire la Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, AB-PINACA-CHM, cantitatea de la 0,25 gr, constituie proporții deosebit de mari.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Iulian Chifa a comis infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, individualizată prin „păstrarea analogilor drogurilor, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare”.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecare cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui

Iulian Chifa să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, și a-i stabili pedeapsă cu închisoarea pe un termen 1 an și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, în rest, sentința de menținut.

În motivarea apelului, acuzatorul de stat a invocat că, este nejustificată pedeapsa aplicată inculpatului, deoarece a fost învinuit de comiterea a două infracțiuni care fac parte din categoria infracțiunilor grave.

Totodată, a menționat că, instanța de fond la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința lui Iulian Chifa a reținut că acesta nu a fost anterior judecat, fapt ce nu corespunde adevărului, or, acesta a fost condamnat la 17.04.2014 pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 Cod penal.

Mai mult, inculpatul pe parcursul perioadei de examinare a cauzei penale nu a întreprins careva măsuri în vederea recuperării cheltuielilor judiciare ce au fost suportate de către stat la examinarea cauzei, fapt ce pune într-o lumină dubioasă căința activă a inculpatului, care a fost reținută de instanță la aplicarea pedepsei.

La fel, inculpatul în perioada examinării cauzei penale în instanța de judecată se eschiva, fiind dispusă și aducerea silită a acestuia la 16 mai 2019, ceea ce trezește o doză de scepticism că acesta ar merita încrederea instanței de judecată și aplicarea art. 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2020, a fost respins ca fiind nefondat apelul declarat de către procuror, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a conchis că instanța de fond a argumentat riguros soluția cu privire la numirea pedepsei și just a decis să numească inculpatului o pedeapsă neprivativă de libere.

Astfel, instanța de apel a menționat că instanța de fond a aplicat inculpatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, o pedeapsă neprivativă de libertate ținând cont de faptul că, în cauză lipsesc circumstanțe agravante și sunt prezente circumstanțe atenuante ca căința sinceră și contribuția activă la descoperirea infracțiunii.

Totodată, instanța de fond a ținut cont de faptul că, inculpatul a recunoscut vinovăția integral, prin urmare instanța de apel a conchis că, este echitabilă aplicarea unei pedepse cu suspendarea condiționată pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

Întru susținerea poziției instanței de fond, instanța de apel a menționat că, suspendând condiționat executarea pedepsei, instanța de fond a pronunțat o sentință echitabilă, întrucât este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnaților și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnați, precum și de alte persoane.

Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

De asemenea, instanța de apel a respins solicitarea procurorului privind aplicarea pedepsei în privința inculpatului cu executare în penitenciar, or, instanța de judecată la individualizarea pedepsei, pe lângă faptul că a ținut cont de gravitatea infracțiunii comise de inculpat, care face parte din categoria infracțiunilor grave, a fost luat în considerație și personalitatea acestora.

Mai mult ca atât, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Or, conform Regulii nr. 6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri), potrivit căreia *„natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, decât să se țină seama de situația personală”*.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală solicită casarea deciziei cu remiterea cauzei spre rejudecare de către aceeași instanță în alt complet de judecată.

Astfel, în motivarea celor solicitate, acuzatorul susține că instanța de fond la numirea pedepsei nu a luat în calcul faptul că inculpatul anterior a comis fapte infracționale fiind condamnat prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 17 aprilie 2014, procesul fiind încetat în temeiul prevederilor art. 109 Cod penal.

Mai mult decât atât, ultimul s-a eschivat de la cercetarea judecătorească, fiind pornit și un proces de căutare și aducere silită a acestuia, ceea ce denotă faptul că ultimul nu a conștientizat gravitatea celor săvârșite.

De asemenea, procurorul contestă decizia instanței de apel și sub aspectul motivării, care este lovită de mai multe erori, or, instanța de apel la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu indică motivele care au dus la această soluție.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei soluții se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva

hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Autorul recursului indică ca temeiuri de declarare a recursului prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

Cu referire la temeiul invocat de către recurent precum că *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și a pronunțat o decizie nemotivată”*, Colegiul penal menționează că este unul declarativ, deoarece din materialele cauzei și textul deciziei atacate rezultă că, pentru pronunțarea deciziei, instanța de apel și-a motivat corect soluția bazându-se pe cumulul de probe administrat la cauza penală, examinate și cercetate în prima instanță, cercetate suplimentar și verificate în instanța de apel, apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură. Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe și argumente nu s-au stabilit în instanța de recurs.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, instanța de apel s-a expus argumentat și corect asupra motivelor relevante din cererea de apel și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 al hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Cu referire la temeiul invocat de către procuror precum că, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci când instanța de apel a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, temei prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10

Cod de procedură penală, instanța de recurs remarcă că, recurentul critică decizia în partea suspendării condiționate a executării pedepsei penale, or, în situația în care conform rechizitoriului circumstanțe agravante pentru inculpat nu au fost stabilite, instanțele de fond just și argumentat au ținut cont de prevederile art. 61, 75, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

În situația în care conform rechizitoriului circumstanțe agravante nu au fost stabilite, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 61, 75, 84 alin. (1), 90 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

La stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (4.1. din decizie).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o Curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

De asemenea, Colegiul penal remarcă că instanța de apel s-a expus motivat și detaliat asupra faptului aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, fiind suspendată condiționat executarea pedepsei inculpatului pe o perioadă de probațiune de 3 ani, motivare pe care instanța de recurs o însușește și nu se va expune repetat asupra acesteia.

În concluzie, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal inculpatului, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acesteia și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

Prin urmare, Colegiul penal statuează că, temeiurile invocate de către recurent prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către procurorul, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Oleg Popov, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2020, în cauza penală în privința lui *Chifa Iulian XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *24 februarie 2021*.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan